

Behovsbedömning

**Detaljplan för Norra Enlunda i Ekerö kommun och Stockholms län (dnr
plan.2010.29)**

Version 1 - 2015-12-18

Detta dokument och tillika verktyg för genomförande av behovsbedömning är framtaget av Ekerö kommun (projektledare) tillsammans med Upplands-Bro och Järfälla kommuner under år 2015. Projektet har finansierats av Boverket genom regeringsuppdraget PBL Kompetens. Syftet med regeringsuppdraget är att skapa en enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen (PBL) i hela Sverige. Verktyget är anpassat för kunna användas av fler kommuner och är fri att använda och förändra.

Verktyg för behovsbedömning

När en kommun upprättar eller ändrar en detaljplan ska kommunen alltid ta ställning till behovet av att göra en miljöbedömning av planen i enlighet med [6 kap. 11-18 §§ miljöbalken \(MB\)](#). En detaljplan ska genomgå miljöbedömning om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Behovsbedömning är den process som leder fram till ställningstagandet om en plan kan antas medföra betydande miljöpåverkan och därmed ska miljöbedömas. Detta dokument är utformat som ett verktyg för genomförandet av behovsbedömning. Verktuget är anpassat för kunna användas av fler kommuner och är fri att använda och förändra.

Verktuget består av checklistor som är tematiskt indelade i miljöaspekterna *kulturvärden*, *naturvärden*, *sociala värden*, *materiella värden* och *risker för människors hälsa eller för miljön*. Indelningen baseras i första hand på de kriterier som finns i bilaga 4 till mkb-förordningen, vilka är de kriterier som en behovsbedömning enligt förordningen ska bygga på ([4 § mkb-förordningen](#)). Enligt rekommendationer från Boverket (2006, s.55) och Naturvårdsverket (2009, s.42) bör en behovsbedömning även utgå från kriterierna i bilaga 2 till förordningen. Den tematiska indelningen har därför också samordnats med kriterierna i bilaga 2. Miljöbedömningen ska utgå från de miljöaspekter som finns i [6 kap. 12 § MB p 6](#). Av praktiska skäl har därför även dessa miljöaspekter inarbetats i behovsbedömningen.

Två kriterier i bilaga 4 till mkb-förordningen har uteslutits ur behovsbedömningen. Dessa två kriterier har inte bedömts vara relevanta för behovsbedömning av detaljplaner. Det första kriteriet, *i vilken utsträckning planen har betydelse för integreringen av miljöaspekter för att främja en hållbar utveckling* (1c), har inte medtagits eftersom kriteriet bedömts vara lika för alla detaljplaner och därför inte kan understödja ett beslut om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det andra kriteriet är *miljöproblem som är relevanta för planen* (1d) och har inte medtagits eftersom kriteriet bedöms hanteras i behovsbedömningen på andra sätt. Miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten har inte medtagits i verktuget eftersom Fiskevattendirektivet (78/659/EEG) upphört att gälla som en konsekvens av genomförandet av Vattendirektivet. Den svenska lagstiftningen gäller fortfarande ([SFS 2001:554](#)), men utvärderas under år 2016 av [Havs- och vattenmyndigheten](#).

En vanlig svårighet som uppkommer under behovs- och miljöbedömningsprocessen är hur lokalisering ska hanteras. Att redovisa alternativa platser ([6 kap. 7 § MB](#)) är ett krav för miljökonsekvensbeskrivningar för detaljplaner om genomförandet kan antas få en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för industriändamål, ett köpcentrum, en parkeringsanläggning etcetera i enlighet med [4 kap. 34 § PBL](#) (för fullständig uppräknning se [4 kap. 34 § PBL](#)). Prövningen av alternativa platser har dock vanligtvis föregått arbetet med en detaljplan genom översiktsplanering och planbesked, samt är en naturlig del under hela planarbetet ([4 kap. 2 § PBL](#)). Rekommendationen är därför att utreda lokalisering enbart om frågan inte anses vara utredd eller om det föreligger särskilda behov. Detta arbete bör föregå en behovsbedömning. Alternativa platser ska inte blandas samman med kravet att i samband med miljöbedömning identifiera, beskriva och bedöma rimliga alternativ med hänsyn till planens syfte och geografiska räckvidd ([6 kap. 12 § MB](#)). Med rimliga alternativ menas olika alternativa sätt att uppnå syftet med planen (Prop. 2003/04:116, s. 64; NFS 2009:1).

Verktuget vilar på lagstiftningen som reglerar miljöbedömning: [6 kap. miljöbalken \(1998:808\)](#), [4 och 5 kap. plan- och bygglagen \(2010:900\)](#), [förordning \(1998:905\)](#) om miljökonsekvensbeskrivningar, samt [Naturvårdsverkets allmänna råd om miljöbedömningar av planer och program \(NFS 2009:1\)](#). [Boverkets \(2006\) vägledning](#) och [Naturvårdsverkets \(2009\) handbok för miljöbedömning av planer](#) har också varit viktiga utgångspunkter i arbetet med verktuget. Verktuget kommer att vara i behov av revidering när ny lagstiftning träder i kraft eller nya vägledningar fastställs.

Den svenska lagstiftningen bygger på *Rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt* respektive *Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan*. Det förstnämnda direktivet har nyligen ändrats genom *Rådets direktiv 2014/52/EU av den 16 april 2014 om ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt*. Detta direktiv är ännu ej infört i svensk lagstiftning.

Syftet med detta verktyg för behovsbedömning är att avgöra om en plan kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det finns fler miljöaspekter inom fysisk planering för att främja en hållbar utveckling än vad som är relevant att hantera i en behovsbedömning. För att främja hållbar utveckling inom fysisk planering finns därför möjligheten att utveckla ett kompletterande verktyg som hanterar fler aspekter inom fysisk planering.

Observera att all förklarande text som är *[kursiverad inom hakklamrar]* med fördel bör tas bort efter hand som behovsbedömningen färdigställs. Det gäller även detta inledande avsnitt benämnt *Behovsbedömning* som bör betraktas som en bakgrund till verktygets utformning.

Introduktion

Syftet med reglerna kring miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planarbetet för att främja hållbar utveckling (6 kap. 11-18 §§). För att uppnå detta är det av stor vikt att behovsbedömningen genomförs tidigt i planprocessen. I takt med att nytt underlag framkommer bör bedömningen uppdateras, vilket även innebär att tidigare ställningstagande kring betydande miljöpåverkan kan behöva revideras. Hur behovsbedömning och miljöbedömning bäst genomförs beskrivs i Boverkets (2006) och Naturvårdsverkets (2009) vägledning för miljöbedömning av planer.

Det finns inget krav på att en behovsbedömning ska genomföras redan vid upprättande av planprogram, eftersom planprogram inte krävs enligt lag (se 5 kap. 10 § PBL och 6 kap. 11 § MB). Enligt Naturvårdsverkets allmänna råd bör en behovsbedömning genomföras så snart det är möjligt (NFS 2009:1). Rekommendationen är därför att ändå påbörja arbetet med behovsbedömning redan under detta skede i planarbetet (Boverket 2006, s.21). I ett planprogram anges planens utgångspunkter och mål. I detta skede bör behovsbedömningen därför främst användas för att identifiera viktiga miljöaspekter för det vidare detaljplanarbetet.

Verktyget består av sju checklistor. Den första checklistan behandlar särskilda bestämmelser, vilket omfattar om det gäller undantag eller krav på att genomföra miljöbedömning. De efterföljande fem checklistorna utgör kärnan i verktyget och är tematiskt indelade i miljöaspekterna *kulturvärden*, *naturvärden*, *sociala värden*, *materiella värden* och *risker för människors hälsa eller för miljön*. I dessa checklistor ska platsens känslighet och nuvarande förhållanden först beskrivas, för att sedan redogöra för hur planen påverkar dessa förhållanden och hur stor störningen sannolikt kommer att bli.

Det räcker med att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan för en miljöaspekt för att så ska anses vara fallet och miljöbedömning ska inledas (NFS 2009:1). En fullständig genomgång av alla checklistor bör ändå göras för att klargöra på vilka grunder planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En fullständig genomgång är även värdefull om det senare visar sig att den först utpekade aspekten inte längre kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En väl utförd och dokumenterad behovsbedömning är också en bra utgångspunkt för avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen. Behovsbedömningen har även ett värde för arbetet med planbeskrivningen även om det inte krävs en miljöbedömning.

I den sista checklistan, *Sammanvägd bedömning*, sammanställs ställningstagandena från de tidigare ifyllda checklistorna. Syftet är att få en helhetssyn och just kunna göra en sammanvägd bedömning av inringade aspekter. Den senare delen av checklistan hanterar omfattningen av påverkan och behöver inte fyllas i om det redan har fastslagits att planen medför betydande miljöpåverkan (Boverket 2006, s.19). Råder det fortfarande oklarheter om planens påverkan är betydande kan denna del användas som ett stöd för ställningstagandet. Detta ställningstagande ska avslutningsvis motiveras. Sist i dokumentet beskrivs hanteringen av behovsbedömningen i avsnittet som är benämnt *Hantering*.

Betydande miljöpåverkan

Vid bedömning av betydande miljöpåverkan är det skillnaden mellan den miljöpåverkan som genomförandet av detaljplanen medför och den miljöpåverkan som blir följd av om detaljplanen inte genomförs, som är i fokus (Naturvårdsverket 2009, s.36). Det står inte entydigt definierat i lagstiftningen eller förarbeten hur stor påverkan ska vara för att den ska antas vara betydande (Naturvårdsverket 2009, s.35). Skälet till detta är sannolikt att det är platsens känslighet och storleken på störningen som avgör om påverkan blir betydande eller inte.

Ju större sannolikheten är för att en viss typ av miljöpåverkan ska inträffa, desto större är risken för att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan (Boverket 2006, s.20). Likaså ökar risken om varaktigheten blir lång eller om påverkan förväntas uppkomma ofta. Är området särskilt värdefullt eller känsligt eller om det är svårt att avhjälpa negativ påverkan ökar också risken för betydande påverkan.

Kriterierna för bedömning av miljöpåverkan innehåller framför allt negativa aspekter men även positiva aspekter ska beaktas (Boverket 2006, s.18). Det är dock den negativa påverkan som är utslagsgivande vid ställningstagandet om betydande miljöpåverkan. Osäkerhet om vilken påverkan planens genomförande kan få, bör hanteras som en risk för betydande miljöpåverkan. En positiv påverkan av en aspekt kan inte vägas mot en negativ påverkan av en annan (Boverkets 2006, s.18).

Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	Undantag från miljöbedömning: En särskild mkb för detaljplaner med <i>standardförfarande</i> behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag	
		Ja	Nej
5 kap. 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B-verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?		
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		
Kommentar	<i>[Tillräcklig bör bland annat innebära att mkb:n i det andra ärendet behandlar samma område som detaljplanen avser att omfatta. Observera att det ska finnas en aktuell och tillräcklig miljökonsekvensbeskrivning för verksamheten eller åtgärden.]</i>		
4 § mkb-förordningen	Krav på miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 §.	Krav	
		Ja	Nej
7 kap. 27 & 28 a §§ MB	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		X
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		X
Kommentar			

Kulturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till kulturvärden. Checklistan bör utvecklas av eller tillsammans med sakkunnig inom kulturmiljöer.

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Biologiskt kulturarv ([Information](#))
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning

Karaktärsdrag i landskapet

Jordbruksmarken i området är del av ett större öppet landskap och en av södra Färingsös många värdefulla kulturmiljöer. Det är en del av ett sammanhängande värdefullt stråk som går nordöst om planområdet över jordbruksmarken och golfbanan och sedan vidare väster ut. Brynet och skogens markanta kant mot det öppna landskapet är speciellt viktigt i denna miljö. Vägnätet på Södra Färingsö följer terrängen och gamla ägogränser, det är en viktig del av kulturmiljön och bör gälla som princip för fortsatt planering.

Översiktsplanens riktlinje är att bevara dessa öppna landskap och att bebyggelsen bör placeras i odlingslandskapets bryn. Samtidigt finns riktlinjer om att förtäta och bygga nya bostads- och verksamhetsområden inom tätortsbandet, på Färingsö innebär detta den södra delen och vidare upp mot Stenhamra.

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

- Statliga byggnadsminnen enligt [3 kap. KML \(SFS 2013:558; BeBR; Förteckning; Vägledning\)](#)
- Kyrkliga kulturminnen enligt [4 kap. KML \(BeBR; Vägledning\)](#)
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt [2 kap. KML \(Fornsök; Vägledning; Lista med lämningstyper\)](#)
- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB \(SFS 1987:938; Skyddad natur\)](#)
- Naturresevat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB \(SFS 1998:1252; Skyddad natur\)](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB \(SFS 1998:1252; Skyddad natur\)](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur\)](#)
- Landskapsbildskyddsområde ([Information; Skyddad natur](#))
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt [3 kap. 6 § MB \(Skyddad natur\)](#)
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt [4 kap. 2 § MB \(Skyddad natur\)](#)
- Världsarv ([Information](#))

Beskrivning

Riksintresse för rörligt friluftsliv

Området ligger inom riksintresse för rörligt friluftsliv. Mälaren med öar och strandområden omfattas i sin helhet av riksintresse med hänsyn till de natur- och

	<p>kulturvärden som finns. Inom detta område ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Bestämmelserna utgör inte hinder för utveckling av det aktuella området.</p>	
Planens påverkan		
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna kulturvärdena.		
Beskrivning	<p>Planen medför ett ökat tryck på friluftsområdena öster och väster om planerad bebyggelse. De nya bostäderna förläggs i ett område där möjlighet till friluftsliv och rekreation finns, vilket är i linje med kommunala mål.</p> <p>Markarbeten under byggtiden kommer kortsiktigt att påverka landskapet. Det kommer även att dröja tills vegetation som regleras i planen växt upp och bidrar till avskärmning och inramningar av området. Det kan även dröja tills vissa delar av planen byggs ut, exempelvis förskola och verksamhetslokaler. Efterfrågan på verksamhetslokaler bedöms dock vara stort.</p> <p>Planförslaget kommer att innebära ny bebyggelse och nya vägar vilket naturligt gör intrång i det nuvarande landskapet och det öppna landskapet naggas i kanten. I och med den kvarvarande öppna marken vid Troxhammar golf minskar dock den negativa effekten av den visuella förändringen. De topografiska skillnaderna bidrar även till att en tydlig gräns mellan skog och den nuvarande öppna marken bibehålls, trots bebyggelse. Viktiga i denna miljö att behålla den tydliga linjen vid skogsbrynet, att stor hänsyn tas till byggnadernas höjder och utseende på åkermarken och att bevarande av skogen säkras så att känslan av skogens täthet inte förändras i alltför stor omfattning.</p> <p>Den visuella tåligheten för bebyggelse bedöms hög i den skogsbeklädda delen av landskapet med mer kuperad topografi, till skillnad från öppna landskap. Det småskaliga landskapet skapar många landskapsrum i olika storlekar vilket gör att bebyggelse kan smälta in mer och inte behöver vara alltför synlig i landskapet.</p> <p>Stor vikt läggs på bebyggelsens utformning. Ett gestaltningsprogram bör diskutera lämpligheten av olika utformningar. Utformningen ska vara sådan att markens tidigare användning kan avläsas, med åkermarken, skogsbrynet och skogen i bakkant. Trädfällningsförbud regleras i planbestämmelse så att viktiga träd och skogsdungar sparas. Ny växtlighet planeras längs de gamla ägo gränserna på åkermarken för att lyfta fram tidigare tegstruktur och skapa mer småskaliga rum i landskapet.</p>	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?		Ja
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?		Nej
Kommentar	Planförslaget kommer att innebära intrång i det nuvarande landskapet som beskrivet ovan. Genom att anpassa bebyggelsen kan dess påverkan dock minskas. Då	

	<p>jordbruksmarken ligger låg i landskapet, endast består av en smalare remsa mellan skog och öppen golfbana bedöms det inte drastiskt förändra landskapsrummet. De topografiska skillnaderna, skogsbrynet och de skogsbeklädda topparna går fortsatt utläsa.</p> <p>Stor vikt läggs på att bebyggelsens struktur och utformning samt dess integrering i landskapet. Ett gestaltungsprogram bör diskutera lämpligheten av olika utformningar. Viktiga markörer i landskapet, som skogsdungar och trädsamlingar ska skyddas genom att göras till allmän platsmark; natur.</p> <p>Den begränsade del av det öppna landskapet som bebyggelsen påverkar samt möjligheten att anpassa så att bebyggelsens karaktär passar in i landskapet gör att påverkan inte bedöms vara betydande.</p>
--	---

Hänvisning till bilaga i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar:

Bilaga 2: 1 d och 2 c samt 3 a-b, d-e

Bilaga 4: 2 a, c, e-g

Miljöaspekter i 6 kap. 12 § p 6 MB som berörs:

Bebyggelse, forn- och kulturlämningar och annat kulturarv, landskap

Naturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till naturvärden. Checklistan bör utvecklas av eller tillsammans med sakkunnig inom ekologi.

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

- Naturtyper enligt habitatdirektivet ([Lista över naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1](#); [Arter & naturtyper i habitatdirektivet](#); [Skyddad natur](#))
- Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde ([Skogens pärlor](#); [Skyddad natur](#))
- Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan ([Skyddad natur](#))
- Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen ([Skyddad natur](#))
- Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag ([Information: Skyddad natur](#))
- Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Värdefulla fågelarter ([I Sverige regelbundet förekommande fågelarter \[från bilaga 1 i Fågeldirektivet\] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas](#))
- Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter ([Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige](#); [Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige](#))
- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter ([4-9 §§ Artskyddsförordningen](#))
- Fortplantningsområden eller viloplats för fridlysta djur ([4 § Artskyddsförordningen](#)) [Nyckelbegrepp samt fortplantnings- vilo- och övervintringsområden](#))
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter ([ArtDatabanken](#))
- Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskrivning	<p>Värdefulla fågelarten spillkråka har setts i område där bebyggelse ej planeras, planläggs som natur. Spillkråkan är rödlistad och nära hotad. Arten är arealkrävande och knuten till barr- och blandskog. Spillkråkan är inte direkt beroende av dessa träd, men av att tillräckliga skogsområden av rätt typ finns i området i stort.</p> <p>Asp finns inom planområdet och påverkas av föreslagen bebyggelse. Aspen är i sig livskraftig men kopplad till aspborren som är rödlistad och nära hotad. Aspborre har hittats i området. Den rödlistade arten aspborre har hittats i området, liksom tallticka. Dessa arter har status NT (nära hotad). Arterna finns i närheten av där bebyggelse föreslås. För att området fortsatt ska utgöra ett bra habitat för arterna måste asp och tall sparas, liksom nya träd kunna växa upp, detta för att skapa en succession.</p> <p>Fridlysta arterna blåsippa och vanlig padda finns inom planområdet och påverkas av föreslagen bebyggelse. I artportalen är fynd av vanlig padda är registrerat med en noggrannhet på 200 meter, vilket gör att det inte kan knytas till ett enskilt naturvärdesobjekt. Däremot kan observationen berätta att arten förekommer i området och de blockrika skogsområdena i den östra delen av inventeringsområdet kan fungera som övervintringsplats och vattendraget i norr samt dammarna på golfbanan norr om inventeringsområdet kan fungera som lekvatten. Eventuella paddor behöver troligtvis kunna ta sig mellan skogsområdet och golfbanan. Blåsippan har klassning LC (livskraftig) och är idag bofast i hela landet.</p> <p>Planområdet innefattar inget område som är nyckelbiotop enligt Skogsstyrelsens inventering, men biotop med påtagligt biotopvärde och högt naturvärde finns. Det område som påverkas av förslaget är skogsområdet på Söderberga 1:36 (naturområde 3 i naturinventeringen). Området består av barrblandskog, delvis på hållmark med fältskikt av gräs, blåsippa och mossor. I området finns även dödved av gran och sälg som är habitat för vedlevande insekter, bl.a. signalarten granbarksgnagare.</p>
--------------------	---

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
- Naturresevat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Naturminne enligt 7 kap. 10 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Natura 2000 enligt 7 kap. 27 § MB (Förteckning över områden; Skyddad natur)
- Biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § MB; övrigt och skogligt biotopskydd i Skyddad natur)
- Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB, förteckning i SFS 1998:1252 bilaga 1)
- Djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § MB (Skyddad natur)
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
- Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
- Ekologiskt känsliga områden enligt 3 kap 3 § MB (Information; ska redovisas i översiktsplan)
- Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur)
- Världsarv (Information)

- Biosfärsområden ([Information](#); [Skyddad natur](#))
- Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen ([Information](#); RAMSAR-områden i [Skyddad natur](#))
- Skyddade marina områden enligt OSPAR ([Information](#); [Skyddad natur](#))
- Skyddade marina områden enligt HELCOM ([Information](#); BSPA-områden i [Skyddad natur](#))

Beskrivning Krondiket i planområdets norra del omfattas av generellt biotopskydd. Öppna diken i jordbruksmark som ständigt eller under en stor del av året håller ytvatten eller en fuktig markyta omfattas av reglerna om biotopskydd enligt 7 kapitlet miljöbalken. Det innebär att man inte får bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som kan skada den naturmiljö (biotopen) som diket utgör. Det är till exempel förbjudet att kulvertera ett sådant öppet dike.

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna naturvärdena.

Beskrivning Naturområdet på Söderberga 1:36 sparas till stora delar genom att planläggas som naturmark och bestämmelser om trädfällningsförbud. En skötselplan för området ska arbetas fram. Förslaget innebär viss förlust och fragmentering av barrskogsområdet som helhet. Det kan påverka spridning av barrskogslevande arter negativt, men då större delen av naturområdet bibehålls och träd skyddas bedöms spridning i östvästlig riktning fortsatt kunna ske efter exploatering. Riskträd ska märkas ut och nedtagning och kostnad för nedtagning regleras i exploateringsavtal. Ved från nedtagna träd ska användas till faunadepåer.

Del av det nämnda naturområdet föreslås dock för exploatering. Där finns idag dödved som föreslås flyttas till faunadepå på kommunens mark. Flytten påverkar främst arter knutna till gran, exempelvis granbarkgnagare och bronshjon. Dessa arter kommer att missgynnas lokalt då deras livsmiljö/substratet försvinner. Då träd som tas ned och dödved flyttas inom närområdet kommer den totala mängden dödved inte att minska, kommer metapopulationen av vedlevande arter vara relativt opåverkad. Även en del av skogsbrynet på Söderberga 1:36 försvinner i och med denna exploatering (område 4 i naturinventering). Det innebär en minskning av brynzon med denna karaktär, där insekter och fåglar trivs. Detta kan kompenseras med plantering av slån, hagtorn och sälg längs föreslagna dikesmiljöer, vilket regleras i exploateringsavtal.

Ett ökat tryck på området kan leda till att asp och tall påverkas, och därmed även aspborre och talticka. Då kvartersmark inte föreslås i direkt anslutning till områdets känsliga delar bedöms påverkan inte som betydande. Föreslagen bebyggelse precis söder om naturområdet på Söderberga 1:36 kan innebära viss risk för påverkan på skogen. Trädfällningsförbud införs som planbestämmelse och vite vid olovlig trädfällning ska säkerställas i exploateringsavtal.

Blåsippor på Söderberga 1:36 (naturområde 3 i inventering) kan påverkas negativt av föreslagen vägdragning men visst naturområde sparas där dessa hittats. Dispens från artskyddsförordningen ska sökas.

	<p>En del av popplarna på Söderberga 1:82 (område 2 i naturinventeringen) skyddas med planbestämmelse för att säkerställa eventuella spridningssamband för växter och djur. Viss del av popplarna försvinner dock i och med föreslagen exploatering. Spridningssambanden för växter och djur minskar men kompenseras på sikt med nya spridningskorridorer längs föreslagna dikesmiljöer. Spillkråkan som setts i detta område bedöms inte påverkas då stora arealer av barr- och blandskog fortsatt finns i området i stort.</p> <p>Passage för groddjur ska finnas under allmän plats; väg, vilket regleras i exploateringsavtalet. Föreslagna diken sammanlänkar skogsområdet med golfbanan, vars dammar eventuella groddjur troligtvis vistas i. Åtgärder i småvatten under tiden april-juni kan skada vuxna, yngel och larver av groddjur samt häckande fåglar som då kan uppehålla sig i eller invid vattnet. Åtgärder som kan påverka diket eller intilliggande växtlighet ska därför inte ske under tiden april-juni.</p>
<p>Bedömning av påverkan</p>	
<p>Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?</p>	<p>Ja</p>
<p>Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?</p>	<p>Nej</p>
<p>Kommentar</p>	<p>Naturvärden antas påverkas enligt ovan. På grund av att de högsta naturvärdena skyddas genom naturmark, trädfällningsförbud samt att skötselprogram med kompensationsåtgärder i form av faunadepåer, planteringar och grodtunnel säkerställs i exploateringsavtal, antas detaljplanen inte medföra betydande påverkan på naturvärdena.</p>
<p>Hänvisning till bilaga i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar: Bilaga 2: 1 d och 2 c samt 3 a-b, d-e Bilaga 4: 2 a, c, e-g</p> <p>Miljöaspekter i 6 kap. 12 § p 6 MB som berörs: Biologisk mångfald, djurliv, växtliv, mark, vatten, landskap</p>	

Sociala värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till sociala värden. Checklistan bör utvecklas av eller tillsammans med sakkunnig inom exempelvis friluftsliv, rekreation, parker, grönområden och näringsliv.

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utevistelse (8 kap. 9 § PBL)
- Tysta områden
- Turistdestinationer
- Mötesplatser
- Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning	<p>Skogsområdena öst och väst om planerad bebyggelse har högt rekreativvärde. Områdena är två av södra Färingsös få större skogsområden och viktiga delar i den tätorts- och bostadsnära naturen.</p> <p>En ridstig finns precis utanför planområdet längs det dike som omgärdar golfbanan. Denna påverkas inte av förslaget.</p> <p>Anordnad lekplats eller park finns ej inom eller i anslutning till området.</p>
--------------------	--

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
- Naturresevat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
- Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
- Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur)
- Världsarv (Information)
- Biosfärsområden (Information; Skyddad natur)

Beskrivning	<p>Området ligger inom riksintresse för rörligt friluftsliv. Mälaren med öar och strandområden omfattas i sin helhet av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns. Inom detta område ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Bestämmelserna utgör inte hinder</p>
--------------------	---

	för utveckling av det aktuella området.	
Planens påverkan		
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna sociala värdena.		
Beskrivning	<p>Ur ett socialt perspektiv har detaljplanen positiv påverkan i sin koppling till rekreationsområden samt att anordnande av en ny lekplats och utegym kan bli ett positivt tillskott till det befintliga området. Området där befintlig bebyggelse ligger förlorar till viss del sin mer lantliga karaktär och upplevelsen av möjligheten till rekreation kan förändras. Den nya bebyggelsen för dock in andra värden i form av de anordnade allmänna platser som tillkommer.</p> <p>Fler boende i området innebär dock ett ökat tryck på de rekreationsområden som omgärdar planområdet, men bedöms inte vara så pass stor att det har en betydande påverkan då antalet bostäder är begränsat och naturområdena relativt stora. Bebyggelsen placeras inte i närheten av de delar av skogen som är viktig ur rekreationssynpunkt. De ytterligare områden som planeras på södra Färingsö ligger heller inte i direkt anslutning till skogsområdena och framtida påverkan från dessa anses därför vara begränsad.</p>	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?		Ja
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?		Nej
Kommentar	<p>Detaljplanen kan antas medföra påverkan på sociala värden enligt ovan. Den negativa påverkan i form av ökad täthet och ökat tryck på naturområdena i området bedöms begränsad, medan den positiva påverkan på möjligheten till mötesplatser, lek och rekreation, bedöms mer betydande. Därför bedöms planen inte medföra betydande påverkan på sociala värden.</p>	
<p>Hänvisning till bilaga i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar: Bilaga 2: 1 d och 2 a, c samt 3 a-b, d-e Bilaga 4: 2 a, c, e-g</p> <p>Miljöaspekter i 6 kap. 12 § p 6 MB som berörs: Befolkning, landskap</p>		

Materiella värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till materiella värden. Checklistan bör utvecklas av eller tillsammans med sakkunnig inom exempelvis miljö, näringsliv och trafik.

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Naturresurser med högre förnyelseförmåga:

- Skog (skogsbruk)
- Fiske (vilt och odling)
- Mark till rennäring
- Ängs- och betesmark (jordbruk)
- Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
- Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
- Färskvatten (ytvattenförekomster)

Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga:

- Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
- Mineraler, bergarter, jordarter
- Energiresurser (t.ex. torv, kol)
- Färskvatten (grundvattenförekomster)
- Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer, och fossil)

Övriga materiella värden:

- Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
- Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
- Hälso- och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
- Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)
- Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
- Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
- Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
- Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskrivning

Planområdet ligger inom vattenskyddsområde för östra Mälaren. Avrinning från planområdet sker mot Mälaren-Görväln samt Mälaren-Långtarmen. Ingen av recipienterna uppnår god kemisk status. Mälaren-Långtarmen har dessutom måttlig ekologisk status. Främsta orsaken till detta är övergödning. Om detaljplanen inte genomförs bedöms förutsättningarna för att bibehålla värdena oförändrade, dvs. åtgärder krävs för att statusen hos vattenförekomsten ska förbättras.

Området där ny bebyggelse planeras utgörs till stor del av åkermark som idag inte brukas. Utan detaljplanens genomförande bedöms jordbruk kunna bedrivas under förutsättning att någon är intresserad av att bruka jorden. Jordbruksmarken klassas enligt Länsstyrelsens åkermarksgradering som klass 3, vilket är 20 % högre än normalskörd. Fram till år 2006 arrenderades jordbruksmarken ut i sin helhet, 2006 såldes nuvarande Söderberga 1:36 till privat aktör medan Troxhammar 1:2 och 1:6 fortsatte arrenderas ut. Marken är upplåten som jordbruksarrende, sidoarrende korttid, men dagens status på arrendet är oklar. Arrendatorn har idag ändrat

	<p>verksamhet och bedriver ej jordbruk. Jordbruksmarken på Söderberga 1:82 är idag beväxt med buskar och träd, marken används ej till jordbruk.</p> <p>Övriga materiella värden är Troxhammar golfbana norr om planområdet. Golfbanan ingår dock inte i planområdet men kan påverkas i och med att den kan innebära en risk att träffas av golfbollar inom planområdet.</p>
<p>Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Miljöskyddsområde (7 kap. 19-20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer) ☒ Vattenskyddsområde (7 kap. 21- 22 §§ MB; SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☒ Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB) ☐ Riksintresse för rennärning, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB) ☐ Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB) ☐ Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB) ☐ Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB) 	
<p>Beskrivning</p>	<p>Planområdet ligger inom vattenskyddsområde för östra Mälaren. Mälaren är ytvattentäkt och är av stor betydelse för dricksvattenförsörjningen i Mälardalen.</p> <p>Området där ny bebyggelse planeras utgörs till stor del av åkermark. Jordbruksmark är enligt 3 kap. 4 § MB av nationellt intresse.</p>
<p>Planens påverkan</p>	
<p>Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna materiella värdena.</p>	
<p>Beskrivning</p>	<p>Planen medför att omhändertagande och eventuell rening av dagvatten ska ske enligt dagvattenutredningens rekommendationer. Detaljplanen innebär dock större andel hårdgjord yta jämfört med idag, vilket ökar ytavrinningen och därmed tillförseln av gödningsämnen till Mälaren. Detaljplanen innebär att kommunalt VA kan byggas ut, genom anslutning av befintliga fastigheter både inom planområdet och inom planområdet vilket har positiv påverkan på vattenförekomsten.</p> <p>Jordbruksmarken påverkas negativt av detaljplanen, då en del av denna bebyggs med bostadsbebyggelse. Brukningsvärd jordbruksmark får endast tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.</p> <p>Golfbanan påverkas då en bana måste anläggas på annat sätt, vilket regleras i avtal med Troxhammar GK. Åtgärderna medför dock inte någon negativ påverkan.</p>
<p>Bedömning av påverkan</p>	

Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?	Ja	Nej
Kommentar	<p>Påverkan kan medföras enligt ovan beskrivning. Störst risk för negativ påverkan antas detaljplanen få på jordbruksmarken samt vattenförekomsten. Detta eftersom dessa resurser tar lång tid att återskapa samt att vattenförekomsten redan idag är känslig och inte uppnår god status i alla avseenden. Då åtgärder för rening och fördröjning av dagvatten väntas minska risken för negativ påverkan på vattenförekomsten bedöms påverkan inte vara betydande.</p> <p>Jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse. En avvägning har gjorts där bebyggelse i detta läge bedöms nödvändigt för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och behovet inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk. Södra Färingsö, Färingsö och kommunen i stort har förhållandevis stora ytor jordbruksmark med klass 3-5. För att möta befolkningsökningen måste vissa av dessa ytor tas i anspråk. Jordbruksmarken i föreslagen detaljplan är en mindre yta i utkanten av ett sammanhängande jordbruksstråk. Området omgärdas av ett verksamhetsområde, golfbana och skog med bebyggelse. Viss del av marken är igenväxt och marken brukas i dagsläget inte.</p>	
<p>Hänvisning till bilaga i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar: Bilaga 2: 1 c-d och 2 a-c samt 3 a-b, d-e Bilaga 4: 2 a, c, e, g</p> <p>Miljöaspekter i 6 kap. 12 § p 6 MB som berörs: Bebyggelse, mark, vatten, materiella tillgångar</p>		

Risker för människors hälsa eller för miljön

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön. Checklistan bör utvecklas av eller tillsammans med sakkunnig inom miljö- och hälsoskydd.

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
- Verksamheter eller störningar som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
- Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmefall, IT-fall, transportstörning, drivmedelsbrist
- Klimatfaktorer (t.ex. lokalklimat, skuggning)

Beskrivning

Området utgörs av glacial lera i västra delen samt sandig morän, morän och urberg i östra delen. Jordbruksmarken i områdets norra del består av postglacial lera. Länsstyrelsen har ingen information om ras och skred inom eller intill planområdet. År 2013 gjordes en GIS-analys av ras- och skredrisk över hela kommunen. Studien utreder förutsättningarna och sannolikheten för ras och skred och baserades på data över sluttningslutning, jordartstyp, avrinning, närhet till vattendrag och erosion. Enligt resultatet finns det skredförutsättningar inom planområdet, främst i skogsmarken som angränsar till jordbruksmarken i den norra delen.

Vid skyfall riskerar diket norr om planområdet att svämmas över. De delar som ligger inom planområdet beräknas enligt Länsstyrelsens lågpunktskartering få ett vattendjup på 0,1-0,29 m. Delar av diket kan få ett vattendjup på 0,7-0,99 m.

Det föreligger viss risk för störningar i form av buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande i och med närheten till verksamhetsområde vid Färingsö Trä och inom planområdet.

Då en del av planområdet utgörs av jordbruksmark, finns risk för markföroreningar. En översiktlig markundersökning ska göras i det fortsatta planarbetet och sanering utföras om det finns behov av detta.

Redogör för de miljö kvalitetsnormer som inte följs eller riskerar att inte följas i de områden som kan antas påverkas av planen.

- Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft ([SFS 2010:477](#); [Information](#); [Beslutade eller föreslagna åtgärdsprogram](#); [Överskridanden av miljö kvalitetsnormerna 2014](#))
- Miljö kvalitetsnorm för buller ([SFS 2004:675](#); [Åtgärdsprogram för omgivningsbuller](#); [Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordning om omgivningsbuller](#))

- Miljö kvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassn.)
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnormer för havsmiljö (SFS 2010:1341; HVMFS 2012:18; HVMFS 2012:18; statusklassning kommer att finnas i åtgärdsprogram för havsmiljön som fastställs 2016.)

Beskrivning	<p>Föreslagna byggnader längs allmän plats; väg löper viss risk att utsättas för buller om vägen byggs ut enligt översiktplanen. Vägen beräknas få en trafik på 5000 fordon/dygn och ha en hastighet på max 50 km/h. Beräkningarna utgår från beräknad tillkommande bebyggelse inom upptagningsområdet och vägens läge och tänkta karaktär. Åtgärder måste vidtas så att bebyggelse klarar riktlinjer om buller från framtida vägförbindelse.</p> <p>Planområdet har två avrinningsområden, södra delen upp till och med Söderberga 1:59 rinner till Mälaren-Långtarmen. Norra delen rinner till Mälaren-Görväln. Enligt VISS (2017) bedöms Mälaren-Görväln uppnå god ekologisk status medan den kemiska statusen ej uppnår god status på grund av halter över gränsvärdena för antracen, bromerad difenyleter, bly och blyföreningar, kadmium och kadmiumföreningar, kvicksilver och kvicksilverföreningar samt tributyltenn. Mälaren-Långtarmen bedöms ha måttlig ekologisk status på grund av förhöjda nivåer av klorofyll. Vattenförekomsten uppnår ej god kemisk status, men har inte klassats utom de överallt överskridande ämnena kvicksilver och kvicksilverföreningar samt bromerad difenyleter.</p> <p>Miljö kvalitetsnormerna ställer krav på att dagvatten som släpps ut till recipienten, inte ska försämra statusen för vattenförekomsten utan istället syfta till att förbättra den. Detta innebär att föroreningar från befintliga jordar eller från den planerade exploateringen inte får läcka ut i Mälaren, varken i bygg- eller i driftsskedet. Gränsvärdena för dessa ämnen bedöms överskridas i hela landet och är därför inget utmärkande för Långtarmens vattenförekomst. Halterna av dessa ämnen får dock inte öka jämfört med de halter som uppmätts i december 2015.</p> <p>Om detaljplanen inte genomförs bedöms förutsättningarna för att bibehålla värdet oförändrat, dvs. åtgärder krävs för att statusen hos vattenförekomsten ska förbättras.</p>
--------------------	---

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna riskerna för människors hälsa och för miljön.

Beskrivning	<p>Detaljplanen innebär att fler människor riskerar att utsättas för eventuella markföroreningar på jordbruksmarken. Översiktlig provtagning och om behov finns sanering, ska genomföras på fastigheten. Därmed medför planen inte någon risk för människors hälsa eller miljön med hänsyn till markföroreningar.</p> <p>Detaljplanen innebär större andel hårdgjord yta jämfört med idag, vilket ökar ytavrinningen och därmed tillförseln av gödningsämnen till Mälaren. Då området till stor del består av jordbruksmark och infiltrationsmöjligheterna är begränsande till följd av att marken utgörs av lerjord, ska fördröjning och rening av dagvatten ske</p>
--------------------	---

	<p>inom planområdet. Reningsåtgärder ska göras så att möjligheterna att följa miljö kvalitetsnormerna inte påverkas negativt. Att detaljplanen innebär att kommunalt VA kan byggas ut, genom anslutning av befintliga fastigheter både inom planområdet och inom planområdet, har positiv påverkan på vattenförekomsten.</p> <p>Område närmast Färingsö Trä planläggs för icke störande verksamheter. Verksamheterna får inte vara störande avseende buller, lukt och ljus. Riktlinjer för belysning skrivs in i planbeskrivningen, dessa följer samma principer som i detaljplanen för närliggande verksamhetsområdet vid Färingsö Trä.</p> <p>Bebyggelse ska placeras så att de klarar prognosticerat buller från eventuell vägförbindelse enligt vägreservat i översiktsplanen med bullerskydd på en höjd av 1,1 m. Område för bullerskydd samt utformning och placering av bebyggelse regleras i plankartan så att riktlinjer för buller uppnås.</p> <p><u>Ras och skred</u> Bebyggelse föreslås ej i områdets mest kuperade delar där viss risk för ras och skred kan förekomma. I det geotekniska PM som tagits fram av WSP framgår att bebyggelse på flack terräng och morän är lämpligast. Vidare utredning behövs dock för att fastställa krav på exploaterings grundläggning.</p> <p><u>Översvämning</u> I det geotekniska PM som tagits fram av WSP bedöms inga problem med höjdsättning för klimatförändringar och ökad havsnivå finnas. I den dagvattenutredning som Geosigma tagit fram fastställs att allmän plats; väg kan höjdsättas så att vägen klarar skyfall vid lågpunkt i områdets norra del, där dike kan svämma över. Byggnader höjdsätts så att avrinning sker till gata och vidare till dike.</p>
<p>Bedömning av påverkan</p>	
<p>Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?</p>	<p>Ja</p>
<p>Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?</p>	<p>Nej</p>
<p>Kommentar</p>	<p>Påverkan bedöms inte bli betydande. Detta eftersom detaljplanen innebär förbättrad dagvattenhantering, utbyggnad av kommunalt VA, en i sammanhanget samt planbestämmelse som reglerar att störande verksamheter avseende buller, lukt och ljus ej är tillåtna. Planerad bebyggelse utformas och placeras med hänsyn till framtida buller och lägre bullerskydd uppförs. Påverkan bedöms därav ej som betydande.</p>
<p>Hänvisning till bilaga i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar: Bilaga 2: 1 d-f och 2 a, c samt 3 a-b, d-e Bilaga 4: 2 a, c-g</p> <p>Miljöaspekter i 6 kap. 12 § p 6 MB som berörs: Människors hälsa, mark, vatten, luft, klimatfaktorer</p>	

Sammanvägd bedömning		
Särskilda bestämmelser		
Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?	Ja	Nej
Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?	Ja	Nej
Betydande miljöpåverkan		
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	Nej
Bedömning	Detaljplanen antas inte medföra betydande miljöpåverkan på något av ovanstående värden.	
Påverkans totaleffekt		
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	Nej
Bedömning	Av dessa värden bedöms påverkan kunna bli negativ för kulturvärden, naturvärden, materiella värden samt risker för människors hälsa eller miljön.	
Är det fortfarande oklart om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan bör omfattningen av planens påverkan fastställas som stöd för det slutliga ställningstagandet.		
Kan möjliga effekter till följd av planen föranleda att allmänhetens behov av information är betydande?		
Beskrivning	Inget sådant behov bedöms finnas.	
Planens karaktäristiska egenskaper måste beaktas, särskilt planens omfattning.		
Beskrivning	Planen omfattar ett begränsat område.	

Planens karaktäristiska egenskaper ska beaktas, särskilt planens förening med andra planer?	
Beskrivning	<p>Detaljplanen överensstämmer med översiktsplanen i det avseende att planområdet ligger inom tätortsbandet där merparten av kommunens befolkningstillväxt ska ske. Utveckling ska främst ske i de delar där kollektivtrafikförsörjningen är god vilket den bedöms vara i det planerade området. Detaljplanen stämmer inte överrens med översiktsplanen i det avseende att den pekar ut området som markreserv för verksamheter och handel samt att jordbruksmark generellt ska bevaras. Planer på att exploatera området och bygga på den struktur som finns vid befintligt verksamhetsområde gör att detaljplanen inte bedöms strida mot översiktsplanen eller försvåra dess genomförande.</p> <p>Enligt VA planen ska utbyggnad inom planområdet ske 2013-2017. Den aktuella detaljplanen underlättar denna utbyggnad.</p> <p>Detaljplanen förening med kommunens kulturmiljöanalys av tätortsbandet och kulturmiljöprogram är i huvudsak ej förenlig. Enligt planerna ska bebyggelse ej förläggas i öppna landskap och på jordbruksmark. Bebyggelse kan förläggas i skogsbyn och i anslutning till befintlig bebyggelse. Planen har tagit hänsyn till platsens specifika förutsättningar och dess värden och sluter an till befintligt skogsbyn. Landskapets karaktäristiska drag går fortsatt utläsa.</p>
I vilken utsträckning har planen betydelse för andra planers miljöpåverkan?	
Beskrivning	<p>Detaljplanen har betydelse för möjligheten till VA-dragning till befintliga bostäder. Området har utpekats i kommunens VA-plan som ett högt prioriterat område för VA-anslutning.</p>
I vilken utsträckning har planen betydelse för genomförande av gemenskapens miljölagstiftning?	
Beskrivning	<p>Planen har betydelse för miljö kvalitetsnormerna för ekologisk status samt kemisk status för ytvatten. Detaljplanen innebär större andel hårdjord yta jämfört med idag, vilket ökar ytavrinningen och därmed tillförseln av gödningsämnen till Mälaren. På grund av minskad andel jordbruksmark, förbättrat omhändertagande och rening av dagvatten, samt underlättande av kommunal VA-utbyggnad medför detaljplanen dock minskade halter gödningsämnen i recipienten.</p>
Motiverat ställningstagande	
<p>Detaljplanens genomförande kan komma att påverka kulturvärden, naturvärden, sociala värden, materiella värden samt risker för människors hälsa eller för miljön. De värden där störst risk bedöms finnas är landskapsbild, jordbruksmark och naturvärden.</p> <p>Genom de anpassningar av detaljplanen som görs bedöms risken för negativ påverkan vara begränsad för sociala värden samt risk för människors hälsa eller för miljön.</p> <p>Den sammantagna bedömningen är att med aktuella anpassningar av planförslaget medför detaljplanen inte sådan betydande negativ miljöpåverkan, som kräver en miljökonsekvensbeskrivning.</p>	
<p>Hänvisning till bilaga i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar: Bilaga 2: 2 a-b samt 3 c Bilaga 4: 1 a-b, e samt 2 b</p>	

Hantering

Behovsbedömningen har genomförts av kommunens sakkunniga tjänstemän utifrån tillgängligt kunskapsunderlag. Följande tjänstemän har varit delaktiga under arbetet: *[Här skrivs förnamn och efternamn på de personer som har medverkat under behovsbedömningen, samt vilken yrkestitel respektive person har].*

Vid bedömningen av om genomförandet av en detaljplan ska antas medföra en betydande miljöpåverkan ska kommunen ge den eller de länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som berörs av detaljplanen tillfälle att yttra sig i enlighet med [6 § mkb-förordningen](#). Samråd har genomförts med *[här skrivs vilka myndigheter som har givits tillfälle att yttra sig, datum för detta tillfälle, samt vad dessa myndigheter har yttrat].*

Kommunens bedömning i frågan om en detaljplan kan antas med föra en betydande miljöpåverkan ska, enligt [6 § mkb-förordningen](#), göras tillgängligt för allmänheten. Det krav uppfylls genom att *[här beskrivs hur detta tillkännagivande har eller ska genomföras].*

Referenser

Boverket (2006). Miljöbedömningar för planer enligt plan- och bygglagen – en vägledning. Boverket.

Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar (SFS 2014:24)

Kulturmiljölagen (1988:950) (SFS 2014:694)

Jordabalk (1970:994) (SFS 2015:419)

Miljöbalken (1998:808) (SFS 2014:713)

Naturvårdsverket (2009). Handbok med allmänna råd om miljöbedömning av planer och program.

Utgåva 1. Naturvårdsverket.

NFS 2009:1. Naturvårdsverkets allmänna råd om miljöbedömningar av planer och program [till 6 kap. miljöbalken samt förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar]. Naturvårdsverkets författningssamling.

Plan- och bygglagen (2010:900) (SFS 2014:477)

Proposition 2003/04:116